

**PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE**
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

**EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA**
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

Slezská univerzita v Opavě

Inovace – cesta ke zvyšování konkurenční schopnosti a rozvoje regionů
Program přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013
Doba realizace: 1.11.2009 – 31.10.2012
ITMS: 22410420011

Výsledky primárního výzkumu mezi malými a středními podniky v Moravskoslezském kraji

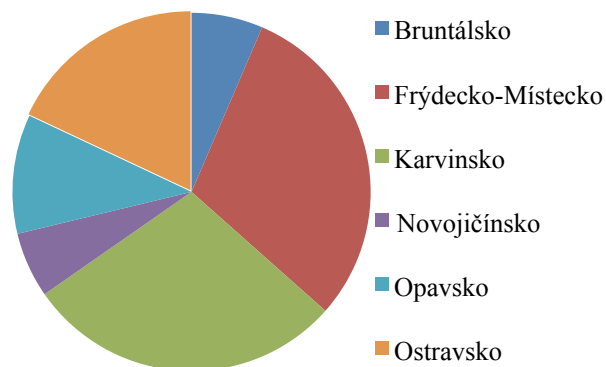
**Slezská univerzita v Opavě
2012**

Vzdělávací projekt č.: 22410420011 Inovace – cesta ke zvyšování konkurenční schopnosti a rozvoje regionů, který je součástí programu přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007 – 2013 si klade za cíl dostat k malým a středním podnikům, podnikatelům, studentům a nezaměstnaným informace a znalosti, které jim pomohou v lepším rozpoznávání nových příležitostí, rozvoji inovačního potenciálu ve smyslu neustálého zlepšování všech aktivit a tím zvýší konkurenční potenciál těchto cílových skupin. Výchozí předpoklad pro zahájení tohoto projektu je, že na ekonomických výkonech obou zúčastněných krajů se významnou měrou podílí malé a střední podniky do 250 zaměstnanců a jejich potenciál flexibilní reakce na aktuální trendy je do jisté míry oslaben nedostatkem zaměstnanců, kteří by byli dostatečně připraveni na zvládnutí inovačního přístupu. Tento vliv je způsoben omezenými finančními prostředky na jejich rozvoj, ztíženým přístupem k podpůrným finančním prostředkům Evropské unie a neznalostí toho, jak o tyto zdroje požádat a využít je. A právě v tomto ohledu náš projekt hodlá zaujmout své místo a poskytnout vzdělávací aktivity v oblastech, které malé a střední podniky v Moravskoslezském kraji sami označují za nedostatečné.

Klíčové faktory omezeného potenciálu rozvoje malého a středního podnikání v regionu jsou jednak strukturálního charakteru, jednak v lidských zdrojích. Uvědomujeme si, že současné podmínky podnikání v kraji nejsou vždy nakloněny plnohodnotnému rozvoji zaměstnanců. Nároky, které na ně jsou v zaměstnání kladeny, často nejsou v souladu s tím, jak kvalitu a obsah vzdělávání chápou a realizují vzdělávací instituce. Ve výzkumné fázi projektu jsme proto oslovili malé a střední podniky a na základě jimi definovaných potřeb sestavili vzdělávací moduly, které odpovídají aktuálním požadavkům podniků. Primární výzkum probíhal v období září až prosinec 2010. Během tohoto období 10 tazatelů oslovilo přes 5300 podniků v Moravskoslezském kraji a získali tak 372 kompletně vyplněných dotazníků. Z nich získané údaje nám pomohly sestavit plán vzdělávacích aktivit pro malé a střední podniky v takovém rozsahu a náplni, která vyhovuje jejich požadavkům.

Rozdělení respondentů podle okresu

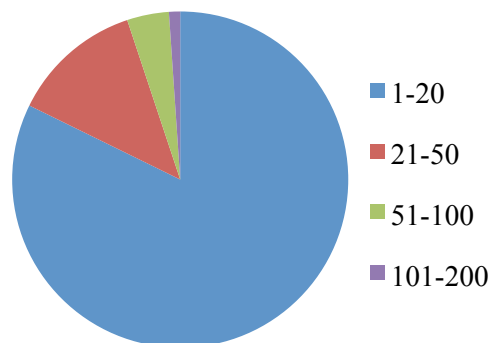
Podniky podle lokality	Počet	V procentech
Bruntálsko	24	6,5 %
Frydecko-Místecko	112	30,1 %
Karvinsko	107	28,8 %
Novojičínsko	22	5,9 %
Opavsko	40	10,8 %
Ostravsko	67	18,0 %

V přehledu dotázaných podniků, rozdělených podle lokality je vidět jednoznačně největší podíl podniků v okrese měst Karviná a Frýdek-Místek. Ve vzdálenějších oblastech Bruntál a Nový Jičín byla nízká návratnost a malý zájem o vzdělávací aktivity patrně důsledkem nutnosti dojíždět do Karviné či Krnova, kde se budou vzdělávací aktivity uskutečňovat.

Rozdělení podniků podle velikosti

Počet zaměstnanců	Počet	V procentech
1-20	306	82,3 %
21-50	47	12,6 %
51-100	15	4,0 %
101-200	4	1,1 %

V počtu podniků podle zaměstnanců dominují malé podniky a zejména pak OSVČ. Z celkového počtu 372 respondentů podnikového dotazníku je 180 živností (48,4 % celkového počtu), z toho 99 žen (26,6 % celkového počtu, 55 % živností celkem). Ve 145 případech jsou ženy zároveň ve vlastnické i manažerské struktuře podniků (39 %).

Průměrný počet zaměstnanců v dotazovaných podnicích je 12,7 a medián 4. Z pohledu rovného přístupu mezi pohlavími ze získaných údajů vyplývá, že v malém a středním podnikání v Moravskoslezském kraji počet a postavení zaměstnaných žen v podnicích nesouvisí s velikostí ani se sídlem podniku. 201 podniků uvedlo, že se v jejich struktuře nachází ženy na manažerských a vedoucích pozicích (54 % z celkového počtu podniků). Průměrný počet řídicích pozic, které v těchto podnicích zastávají ženy, vychází na 1,78 a medián na 1.

Výzkum také sledoval míru inovačních aktivit malého a středního podnikání a chápání inovací. Ze získaných dat vyplývá, že nejvíce podniky chápou definici inovace jako zlepšování produktů/služeb (16,5 %), zlepšení/zefektivnění technických a technologických procesů (15 %), zlepšení/zefektivnění marketingových procesů na trhu – se zákazníky, dodavateli, partnery apod. (13,3 %), zlepšení/zefektivnění schopností zaměstnanců (11,9 %) a jako informace, které představují výhodu nad konkurencí (9,9 %). Celkem 141 malých a středních podniků považuje inovace ve svém podnikání za klíčovou hodnotu nebo výhodu. Celkem 159 podniků uvedlo, že v posledních 5 letech realizovali nějakou inovaci, přičemž hodnocení jejich efektu je zcela nebo částečně hodnoceno kladně.

V dotazníku mohli dále respondenti označit libovolné množství aktivit, o které projevují v rámci projektového vzdělávání zájem. Celkově bylo na výběr 13 konkrétních aktivit a jedna volitelná. Z nejčastěji označovaných aktivit budou sestaveny ucelené vzdělávací moduly. Mezi potřebami komunikace v cizím světovém jazyce je nejčastější angličtina (102x, 41 %), polština (61x, 24,5 %) a němčina (57x, 22,9 %). Ostatní jazyky (španělština, francouzština a maďarština) jsou žádány řádově méně. Mezi jinými jazyky byla jmenována ruština, korejština a italština. Z osobních dotazování vyplynulo, že nejvíce žádaná je běžná komunikační úroveň jazyka, která postačuje k odbourání prvotních bariér zaměstnanců při komunikaci. Odborná úroveň jazyka byla výslovně označena jako žádoucí jen v minimu případů.

Vzdělávací aktivita	Počet označení	V procentech
Počítačové zručnosti	144	12,9 %
Obchodní a prodejní zručnosti	142	12,8 %
Efektivní komunikace s interním a externím zákazníkem	127	11,4 %
Komunikace v cizím světovém jazyce	113	10,2 %
Vedení a motivace lidí	99	8,9 %
Projektový management, příprava projektů z fondů EU	87	7,8 %
Ekonomické zručnosti a schopnosti vedoucího pracovníka	84	7,5 %
Efektivní, nekonfliktní a asertivní komunikace s kolegy	65	5,8 %
Hodnotové inovační strategie, nové produkty	57	5,1 %
Tvorba týmu a týmové řešení úloh	55	4,9 %
Strategické řízení a plánování	52	4,7 %
Poradenská a expertní činnost	41	3,7 %
Jiné aktivity	24	2,2 %
Vedení workshopů na řešení konkrétních úloh ve firmě	23	2,1 %

Jazyk	Počet označení	V procentech
Angličtina	102	41 %
Polština	61	24,5 %
Němčina	57	22,9 %
Jiné (ruština, italština, korejština)	15 (10,2,1)	6 %
Španělština	8	3,2 %
Francouzština	4	1,6 %
Maďarština	2	0,8 %

Struktura zájmu o tyto vzdělávací aktivity vedla k sestavení několika modulů tak, aby v maximální možné míře odpovídaly potřebám podniků:

- 1. Počítačové zručnosti – uživatelská úroveň**
- 2. Marketingové řízení – obchodní a prodejní zručnosti, efektivní komunikace se zákazníkem, inovační strategie a nové produkty**
- 3. Komunikace v cizím světovém jazyce**
- 4. Řízení lidských zdrojů – vedení a motivace, asertivní komunikace s kolegy, tvorba týmů**
- 5. Projektový management, příprava projektů z fondů EU**
- 6. Strategické řízení a plánování – ekonomické zručnosti vedoucího pracovníka, inovační schopnosti firmy**

Tyto vzdělávací moduly budou realizovány formou školení a doprovodných pracovních workshopů, na které Vás tímto srdečně zveme. Zájemci se mohou na školicí moduly hlásit elektronicky prostřednictvím přihlášek na adrese <http://inovace-eu.rs.opf.slu.cz/>.